

Prijavljeni primeri spolno prenesenih okužb v Sloveniji

Četrletno poročilo, 1. januar – 31. marec 2023

V obdobju od 1. januarja do 31. marca 2023 je bilo na osnovi *Zakona o nalezljivih boleznih* (Ur. l. št. 69/95) Nacionalnemu inštitutu za javno zdravje prijavljenih **298 primerov** spolno prenesenih okužb (SPO), od tega 198 pri moških in 100 pri ženskah.

Prijavljeni so bili 104 primeri spolno prenesene klamidijske okužbe (68 pri moških in 36 pri ženskah), od tega en primer veneričnega limfogranuloma (LGV) pri moškem, ki ni poročal spolnih odnosov z moškimi, 85 primerov gonoreje (74 pri moških in 11 pri ženskah), 17 primerov zgodnjega sifilisa (15 pri moških in dva pri ženskah), en primer poznega sifilisa (pri moškem) in trije primeri neopredeljenega sifilisa (vsi pri moških). Med ostalimi prijavljenimi SPO po sindromih in/ali povzročiteljih je bilo 41 primerov genitalnega herpesa, 36 primerov genitalnih bradavic in 11 primerov nespecifičnega uretritisa.

Med 74 prijavljenimi primeri gonoreje pri moških je pri 40 primerih moški navedel vsaj enega moškega spolnega partnerja v zadnjih treh mesecih pred postavitvijo diagnoze. Med 15 prijavljenimi primeri zgodnjega sifilisa pri moških je pri devetih primerih moški navedel vsaj enega moškega spolnega partnerja v zadnjih treh mesecih pred postavitvijo diagnoze.

Skupaj so 64 % primerov SPO prijavili dermatovenerologi, 23 % primerov ginekologi, 5 % primerov infektologi, 3 % primerov mikrobiologi, 2 % primerov specialisti splošne medicine, po 1 % primerov epidemiologi, urologi in proktologi. Za dva primera podatek o prijavitelju ni bil na voljo.

Med vsemi 298 prijavljenimi primeri SPO je bilo osem oseb, ki nimajo stalnega ali začasnega bivališča v Sloveniji¹.

Podatki o prijavljenih primerih in prijavni incidenci SPO podcenjujejo pojavljanje teh okužb v prebivalstvu, predvsem spolno prenesene klamidijske okužbe, saj je v Sloveniji opravljenih zelo malo laboratorijskih preiskav na klamidije. Prijavljeno število primerov zato nikakor ni zanesljiv pokazatelj pogostosti teh okužb med prebivalstvom. SPO pogosto ostanejo neprepoznane, številne diagnosticirane pa niso prijavljene. Razlike v prijavnih incidencah SPO med različnimi zdravstvenimi regijami predvidoma ne odražajo različnega bremena teh okužb med regijami, temveč nakazujejo razlike v prepoznavanju in prijavljanju teh okužb med različnimi specialisti in različnimi regijami.

V **Tabeli 1** je prikazano število prijavljenih primerov in prijavne incidence zgodnjega sifilisa, gonoreje in spolno prenesene klamidijske okužbe glede na spol in regijo bivanja v Sloveniji od 1. januarja do 31. marca 2023.

V **Tabeli 2** je prikazano število prijavljenih primerov in prijavne incidence zgodnjega sifilisa, gonoreje in spolno prenesene klamidijske okužbe glede na spol in starostno skupino v Sloveniji od 1. januarja do 31. marca 2023.

¹ Upoštevano je število oseb in ne število prijavljenih primerov SPO. Pri dveh osebah sta bili prijavljeni dve različni SPO.

Tabela 1: Število prijavljenih primerov in prijavne incidence zgodnjega sifilisa, gonoreje in spolno prenesene klamidijske okužbe glede na spol in regijo bivanja v Sloveniji, 1. januar– 31. marec 2023

Regija bivanja	Spol	Zgodnji sifilis		Gonoreja		Klamidijska okužba	
		Število	Št. na 100.000	Število	Št. na 100.000	Število	Št. na 100.000
Celje	ženska	0	0,0	1	0,7	4	2,6
	moški	1	0,6	11	7,0	12	7,7
	skupaj	1	0,3	12	3,9	16	5,2
Nova Gorica	ženska	0	0,0	2	4,0	3	5,9
	moški	0	0,0	0	0,0	2	3,9
	skupaj	0	0,0	2	2,0	5	4,9
Koper	ženska	0	0,0	3	3,9	0	0,0
	moški	0	0,0	4	5,1	3	3,8
	skupaj	0	0,0	7	4,5	3	1,9
Kranj	ženska	0	0,0	0	0,0	7	6,7
	moški	0	0,0	9	8,5	3	2,8
	skupaj	0	0,0	9	4,3	10	4,8
Ljubljana	ženska	2	0,6	4	1,2	12	3,5
	moški	10	3,0	32	9,5	35*	10,3
	skupaj	12	1,8	36	5,3	47	6,9
Maribor	ženska	0	0,0	0	0,0	3	1,8
	moški	3	1,8	11	6,6	10	6,0
	skupaj	3	0,9	11	3,3	13	4,0
Murska Sobota	ženska	0	0,0	0	0,0	0	0,0
	moški	0	0,0	1	1,8	0	0,0
	skupaj	0	0,0	1	0,9	0	0,0
Novo mesto	ženska	0	0,0	1	1,4	7	9,9
	moški	1	1,3	3	4,0	1	1,3
	skupaj	1	0,7	4	2,8	8	5,5
Ravne	ženska	0	0,0	0	0,0	0	0,0
	moški	0	0,0	0	0,0	2	5,6
	skupaj	0	0,0	0	0,0	2	2,8
neznana	ženska	0	-	0	-	0	-
	moški	0	-	0	-	0	-
	skupaj	0	-	0	-	0	-
Slovenija	ženska	2	0,2	11	1,0	36	3,4
	moški	15	1,4	71	6,7	68	6,4
	skupaj	17	0,8	82	3,9	104	4,9
tujina	ženska	0	-	0	-	0	-
	moški	0	-	3	-	0	-
	skupaj	0	-	3	-	0	-
Skupaj	ženska	2	-	11	-	36	-
	moški	15	-	74	-	68	-
	skupaj	17	-	85	-	104	-

Vir podatkov: Zbirka podatkov NIJZ 53. Evidenca pojavnosti spolno prenesenih bolezni po Zakonu o zbirkah podatkov s področja zdravstvenega varstva (ZZPPZ), 24. 4. 2023.

* Med klamidijskimi okužbami je bil prijavljen en primer LGV.

Tabela 2: Število prijavljenih primerov in prijavne incidence zgodnjega sifilisa, gonoreje in spolno prenesene klamidijske okužbe glede na spol in starostno skupino v Sloveniji, 1. januar – 31. marec 2023

Starostna skupina	Spol	Zgodnji sifilis		Gonoreja		Klamidijska okužba	
		Število	Št. na 100.000	Število	Št. na 100.000	Število	Št. na 100.000
<15	ženska	0	0,0	0	0,0	0	0,0
	moški	0	0,0	0	0,0	0	0,0
	skupaj	0	0,0	0	0,0	0	0,0
15-19	ženska	0	0,0	0	0,0	5	10,4
	moški	0	0,0	4	7,9	4	7,9
	skupaj	0	0,0	4	4,0	9	9,1
20-24	ženska	0	0,0	3	6,3	12	25,0
	moški	2	3,7	12	22,1	21	38,7
	skupaj	2	2,0	15	14,7	33	32,3
25-29	ženska	1	1,9	2	3,9	6	11,6
	moški	1	1,7	12	19,9	13	21,6
	skupaj	2	1,8	14	12,5	19	17,0
30-34	ženska	0	0,0	2	3,4	3	5,1
	moški	2	3,0	11	16,3	14	20,8
	skupaj	2	1,6	13	10,3	17	13,5
35-44	ženska	0	0,0	2	1,4	7	4,9
	moški	3	1,9	23	14,2	10	6,2
	skupaj	3	1,0	25	8,2	17	5,6
45-64	ženska	1	0,3	2	0,7	3	1,0
	moški	7	2,3	11	3,6	6*	2,0
	skupaj	8	1,3	13	2,2	9	1,5
≥65	ženska	0	0,0	0	0,0	0	0,0
	moški	0	0,0	1	0,5	0	0,0
	skupaj	0	0,0	1	0,2	0	0,0
Skupaj	ženska	2	-	11	-	36	-
	moški	15	-	74	-	68	-
	skupaj	17	-	85	-	104	-

Vir podatkov: Zbirka podatkov NIJZ 53. Evidenca pojavnosti spolno prenesenih bolezni po Zakonu o zbirkah podatkov s področja zdravstvenega varstva (ZZPPZ), 24. 4. 2023.

* Med klamidijskimi okužbami je bil prijavljen en primer LGV.

Izčrpniji podatki o SPO v Sloveniji za obdobje zadnjih desetih let so predstavljeni v letnem poročilu »Spolno prenesene okužbe v Sloveniji v letu 2021« (2).

REFERENCI

- (1) Zakon o nalezljivih boleznih /ZNB/. Ur. l. RS, št. 69/1995.
- (2) Klavs I, Berlot L, Kustec T, Kastelic Z, Klepac P, Učakar V, et al. Spolno prenesene okužbe v Sloveniji v letu 2021. Spolno prenesene okužbe v Sloveniji. 2023:1-22. Dostopno 4.12.2023 na: <https://nijz.si/nalezljive-bolezni/spremljanje-nalezljivih-bolezni/spolno-prenesene-okuzbe-v-sloveniji/>